

DŘEVĚNÝ PŘÍVĚSEK (ŠPERK)

Kdo může vyrobit?

Děvčata a chlapci ve věku 8. - 9. ročníku základní školy. V případě dostatečné trpělivosti žáků a učitele lze vyrábět i s žáky 6. - 7. ročníku. Doporučujeme však menší počet žáků ve skupině. Učitel bude muset sem tam pomáhat.

Za jak dlouho se to stihne?

Doporučujeme v rámci vyučovacího předmětu Technika vyhradit min. 4 vyučovací hodiny.

Kdo zpracoval námět a výrobek doporučuje?

Miroslav Janu, PdF UP Olomouc

Co se žáci naučí?

Očekávané výstupy učení:

- rozliší, roztřídí a pojmenuje základní technické materiály,
- z nabídky zvolí vhodný materiál a pracovní postup; při zhotovování výrobku dodržuje daný sled výrobních operací
- při zpracování technických materiálů využívá ruční nářadí i bezpečné elektrické nářadí,
- upravuje povrchy materiálů broušením, lakováním a nanášením barev.

Konkrétní dovednosti:

- řezání materiálu, stříhání a ohýbání drátu, vrtání, lepení, broušení, povrchová úprava.

Jaký materiál a pomůcky potřebujeme?

Pracovní prostory:

- školní dílna,
- při využití vhodného nářadí lze vyrábět i v domácím prostředí.

Materiál:

- odřezky ušlechtilých dřevin (ořech, švestka, tis červený, jasan atd.) max. tl. 10 mm zubařský drát tl. 0,2-1 mm, tenká kůže k pověšení na krk, (k zakoupení v art. prodejnách), spony do vlasů atd.

Pomůcky:

- pracovní oděv, ochranné brýle, lupenková pila, ruční vrtačka, vrták do dřeva o Ø 1 mm, jemná plochá rašple, jemné pilníky, brusný papír zrnitosti 100 - 200, vodou ředitelná mořidla, vodou ředitelný lak, včelí vosk.

Pracovní postup

1. Dle vlastní fantazie nebo předlohy si navrhne tvar budoucího šperku.
2. Lupenkovou pilou vyřezeme navržený tvar.
3. Postupně, jemnou rašplí, pilníky a brusným papírem „vyladíme“ podobu budoucího šperku.
4. Pro povrchovou úpravu šperku lze použít řadu postupů, např. vodou ředitelným lakem, včelím voskem a následným leštěním nebo mořením.
5. Podle toho kam bude šperk umístěn, (pověšen, připnut, přivázán, volíme způsob uchycení, navrtáním šperku a připnutím očka k pověšení, upnutí kolem krku z kruhu vytvořeného ze zubařského drátu, nebo upnutí pánského motýlka kolem krku pomocí gumičky.
6. Výrobek je hotov.

Metodické poznámky

1. Šperk musí být důkladně vybroušen, k doladění je nutné používat brusný papír vysoké zrnitosti.
2. K leštění šperků je vhodný filcový kotouč upnutý ve vrtačce za použití nižších otáček.
3. Leštění šperku musí provádět učitel.
4. Náměty šperků nechte na žácích, ukažte jim pouze nápady, případně šperky vlastní výroby.

Použité zdroje a další inspirace

Knižní publikace:

- JOSTEN, Elmar, Thomas REICHE a Bernd WITTCHEN. *Dřevo a jeho obrábění*. Grada, 2010. ISBN 978-80-247-2961-9.

Internetové zdroje:

- *TechnoMet* – sbírka metodických námětů k provádění technických činnosti žáků ve škole, zájmovém kroužku nebo dětmi doma. Primárně se zaměřuje na aktivity pro děti a mládež ve věku od 6 do 14 let. Dostupné na: <https://www.pdf.upol.cz/ktiv/technomet>.